

Peni Rid

LJUBILA SAM
TOLSTOJA

Prevela Tatjana Bogunović

VULKAN
IZDAVAŠTVO
Beograd, 2019.

DEO I

ANA

Šta mogu da izgubim?

Sve što treba da uradim je da tom momku pošaljem imejl, ugovorim sastanak, da se nadam da je on bar petinu tako neverovatan kao što je Emili rekla, i da se pojavim. To je sve.

Kakva sam ja gospođica Tremaroš...

Zagledana u trepćući kursor na ekranu, uočila sam *x* u gornjem desnom uglu. Mogu i samo da zatvorim prozor, odem u *start* meni, izaberem opciju *shut down* i gledam kako se monitor polako zatamnjuje.

Jedna godina. Dvanaest meseci. To je samo jedna nedelja u trista šezdeset i pet dana u godini.

Negde iz zabačenog dela mog buntovnog mozga, dosadni glasić (koji je nekako neobično sumnjivo zvučao kao moj) podsetio me je da je prošlo skoro dvanaest meseci od mog poslednjeg sastanka. Još otkad je moj dečko raskinuo sa mnom, i to porukom, potpuno iznenada, na Dan zaljubljenih.

Na skali odvratnog, ovo se kotiralo prilično visoko. I to zbog toga što je poruka koju je poslao bila slika na kojoj se on ljubi s drugom devojkom. Bila sam potpuno skrhana. U jednom momentu bili smo super, a u sledećem je bio najveći drkadžija na svetu.

Drugim rečima, moj bivši bio je Džon Vilobi mojoj Merijen Dašvud, to jest bio bi da je Džon Vilobi citirao pokemone i anime umesto Šekspirovih soneta. I da ga je Merijen uglavnom najviše volela kao iskusnog partnera u trivijalnim kvizovima i zato što je s radošću prihvatao njenu naviku da rešava slagalice.

Iako mi nije baš slomio srce, ostavio je veliki ožiljak. Posle njega mi je bilo teško da imam poverenja u svoje rasuđivanje. Delovao je tako *fino*. Štreberski fino. Fino baš na moj način.

Nisam nepromišljeno istrčala napolje u oluju i skoro umrla od upale pluća, ali sam napravila životni podsetnik, zaklevši se da više ne ulazim u veze sa stvarnim likovima (tj. pravim ljudima). Tada mi je to delovalo kao obećanje koje ću lako održati.

Međutim, sad, nakon skoro dvanaest meseci, uoči Dana zaljubljenih, koji se primicao, postala sam nemirna, iznenađujuće

spremna da ponovo uđem u igru. Da se pokrenem. Možda bih pristala čak i na neobavezni seks.

A opet, nisam baš sigurna.

Ali... šta mogu da izgubim?

To me je mučilo i teralo da razmišljam, pa sam najzad shvatila – pošto sam odbacila kao malo verovatno da je lik s kojim Emili hoće da me spoji serijski ubica – da je sve što mogu da izgubim vreme. I to vreme koje bih inače najverovatnije provela gledajući *Sobu s pogledom*, bezbroj puta premotavajući scenu na brdu.

Onu scenu kad Džulijan Sends grabi Helenu Bonam Karter muževnim rukama, čvrsto je drži oko struka i klizi – zamišljam – hladnim prstima preko njenog obraza, a onda je privlači sebi, očekujući... I dok im se usne dodiruju po prvi put, usred zlatnog mora ječma, taj poljubac eksplodira od strasti.

I to bi bilo to.

Naznake strasti, čak i mogućnost prave ljubavne patnje, osećanja prema nekome van moje sigurnosne zone, pa i rizik da stvarno nepromišljeno istrčim u oluju... ohrabivala bih se.

Zajebi strah od nepoznatog! Carpe diem! Uhvati jebeni dan!

Potvrдно sam klimnula glavom, i počela da kucam.

Zdravo, Lukase,

Ti mene ne znaš... a ni ja ne znam kako se ovo radi. Ali do sada je najgore i najstrašnije već napisano (najstrašnije

je reč „zdravo“, jer – u ovim okolnostima – ona je i najhrabrija).

Pošto sam napravila svoj uvrnuti osvrt na Anu Karenjinu, dozvoli mi da počnem iz početka:

Zdravo, Lukase,

Ti mene ne znaš. Naša zajednička prijateljica (Emili Von) dala mi je tvoj imejl. Emili mi je nebrojeno puta rekla da misli da bismo mi bili savršeni jedno za drugo, da bi to bila „ljubav na prvi pogled“.

Iako sam romantik, ne verujem u ljubav na prvi pogled; to mi deluje isprazno. I kako je Tolstoj rekao: „Neverovatno je to kolika je zabluda da je lepota ujedno i dobrota.“

Ali ja ne mislim tako.

Ako si zainteresovan da se nađemo, molim te, dođi u Malu pivaru Džejka Pitersona na uglu Pete i Ulice borova ove subote, u šest po podne (Dan zaljubljenih). Ja ću biti ona u kožnim pantalonama.

Unapred se radujem sastanku, Ana I. Haris

P. S. Nemoj da pitaš šta znači ovo „I“, zato što ti neću reći.

U naletu adrenalina, otkucala sam poruku i imejl s kartice koju mi je Emili dala, i pritisnula slanje. A onda sam, uživajući u svojoj hrabrosti i sposobnosti da zgrabim trenutak,

uzdignute glave i krupnim koracima prošetala po stanu. Osmehnula sam se svom odrazu u ogledalu, zadovoljna što sam odabrala da se nađemo baš u Maloj pivari. Verovatno mi je inspiracija za to bilo živopisno polje ječma gde su se Lusi i Džordž prvi put poljubili.

Bukvalno sam se pred ogledalom potapšala po leđima, opet zadovoljna što sam imala hrabrosti da predložim sastanak baš na Dan zaljubljenih.

Čitav minut sam čestitala sebi, balaveći koliko sam neverovatna, pre nego što sam, kao udarac u stomak, dobila iznenadni napad anksioznosti.

Šta sam to uradila?

Olupina? Nesposobnjakovička? Kao jelen zaslepljen farovima, potpuno paralisana?

O da, svašta bih mogla ovde da kažem o sebi, i to na bezbroj načina.

Šta ja ovo radim? Šta bre to radiš?

Pogled mi je pao na moju odeću – kožne pantalone! Kožne – ispucale – pantalone! Kožne pantalone koje sam kupila u prodavnici polovne robe! Nosim tuđe kožne pantalone!

Kao studentkinja koja sama plaća svoje račune, ne mogu sebi da priuštim nove kožne pantalone. Ali sam takođe i zaljubljenik u kosplej, pa ih zato i imam.

Znate ono, kao akcioni kostimi!

Honorarni posao konobarice u luksuznom restoranu Prirodnjačkog muzeja omogućuje mi da održim glamurozni stil života na koji sam navikla: honda sivik 1992. godište, bez ijednog originalnog dela, tragični romantični romani u ranim izdanjima – to su ona malo zabuđala – klasici naučne fantastike, kutije vina, ramen nudle i stvarčice iz prodavnice polovne robe za moje kosplej kostime. Moj skromni studentski kredit pokrivaio je ostatak školarine nepokriven akademskim stipendijama; odlučila sam da diplomiram s najmanje moguće troškova.

Uostalom, najbolje stvari u životu mogu se naći baš u prodavnicama polovne robe. Pogledajte samo moju kolekciju šolja za kafu s likom Dejvida Bouija iz filma *Lavirint*.

Ali da se vratimo u sadašnjost, zato što meni sad očigledno treba lečenje.

Treba da pronađem najbližu normalnu osobu i da joj prepišem pravo da donosi odluke u moje ime, ili da joj makar dam svoj laptop. Ovde mogu da dodam i svoju lozinku za internet sobu u studentskom domu.

Ozbiljno uznemirena, prošetala sam pogledom po Maloj pivari i po sedmi put uvežbavala sve izgovore koje bih mogla da dam da bih otišla ranije kad se on pojavi... ako se uopšte pojavi.

Već je pet minuta prošlo od šest sati.

Neće doći. Ti si moronka u tuđim kožnim pantalonama, i on neće doći zato što si moronka. To ti je zato što čitaš sve one knjige.

Nervozno sam sklonila kosu iza ušiju – inače sam imala oreol od lokni – i ponovo pogledala na sat, pritom namestila i dekolte spakovan u ljubičastu majicu sa V-izrezom, koju sam odlučno obukla za ovu priliku.

To sam još ranije odlučila setivši se da je danas dan za pranje veša. Bar nisam morala mnogo da razmišljam da li da se pojavim u kožnim pantalonama i zelenom bapskom džemperu, koji je, osim te majice koju imam na sebi, bio jedina čista stvar u mom ormanu.

Promeškoljila sam se grizući usnu. Konobar je pogledao u mom pravcu i oči su nam se srele. Njegov pogled se zatim fiksirao za moje grudi. Osmehnuo se. A onda se okrenuo i obratio nekom za drugim stolom. Utroba mi se prevrnula.

O sjajno, sada g. Oženjeni Konobar sažaljeva gđicu Smešnu u Kožnim Pantalonama. Prevrnula sam očima, govoreći u sebi da niko ne izgleda dobro u kožnim pantalonama, svakako ne u stvarnom životu.

A onda sam podigla pogled i ugledala još jedne kožne pantalone.

Kožne pantalone, kožne čizme, kožna jakna, kožne bajkerske rukavice i plave oči – one nisu bile kožne. Bile su to najplavlje oči koje sam ikada videla. Ali koliko god da su mu oči

bile fascinantne, morala sam da primetim i ostatak. Mišićave butine, široke muževne grudi, snažni bicepsi, četvrtasta vilica i kratka plava kosa u špicovima. Na trenutak sam pomislila da je to on. Moj sastanak na slepo.

Ipak, već u sledećem trenutku, dok sam pokušavala da sakrijem požudu, razuveravala sam sebe da je to on.

Da, ima plavu kosu, kao što je Emili i opisala. Da, ima i plave oči. Da, visok je. Ali opisala je Lukasa i kao umetničkog tipa. Ovaj sigurno nije umetnički tip. Okej, telo mu je možda umetničko delo, pokreti su mu možda umetnički, ali nikako ga ne bih opisala kao umetničkog tipa.

Taj neumetnički tip češljao je pivaru pogledom, okrećući glavu i u mom pravcu, videlo se da baš nekoga traži. Nisam ni imala vremena da se sastavim kada su nam se pogledi sreli, a onda je bilo nemoguće da odvojim pogled od njegovog.

Samozadovoljno se osmehnuo.

Progutala sam knedlu.

Krenuo je prema meni.

Progutala sam još jednu knedlu.

Zaustavio se kod mog stola, a ja sam tad već ostala bez pljuvačke, usta suvih kao pamuk i potpuno neupotrebljivih.

Malo je spustio glavu, kao da čeka da ja prva progovorim. Konačno je, podigavši obrve, upitao: „Ana I. Haris?“

Trgla sam se iz transa kad je izgovorio moje ime.

Nespretno sam ustala, a stolica je zaškripala po drvenom podu. Ispružila sam ruku. „Da, ovaj, da! Ja sam Ana, a ti si onda...“

Presekao je moju rečenicu privlačeći stolicu bliže, i rekao: „Sedi.“

I ja sam sela. Pocrvenela sam od sramote. *Šta sam ja? Pas? Sedi. Ajd sad laj. Prevrni se.* Ponovo sam pocrvenela, ali sad zbog slika koje sam imala u glavi, kako se prevrćem, a on je na meni.

Vau-vau!

Posmatrao me je nalaktivši se nemarno na sto, a ja sam gorela pod njegovim ispitivačkim pogledom. Sada sam mogla i da progovorim.

„Onda, hvala ti što si došao.“ Pogledala sam ga u oči.

Odmerio me je, očigledno zainteresovan, a onda je i on progovorio: „Pričaj mi o sebi.“

„O, pa dobro.“ Uspravila sam se na stolici. „Uh, sad sam na trećoj godini elektrotehnike. Radim kao konobarica u restoranu Prirodnjačkog muzeja, ali sledeće jeseni imam praksu...“

„Hej, nije ovo intervju za posao.“ Osmeh mu se polako širio, a oči su mu zasvetlucale: makar je meni izgledalo da svetlucaju. „Pričaj mi o sebi. Gde si odrasla?“

„Nedaleko od Čikaga. A ti?“

„Imaš li braću ili sestre?“

„Ne. Ali imam dvoje rođaka s kojima sam bliska. Stariji su od mene par godina, a pošto me je tetka čuvala dok je tata radio, oni su mi kao rođeni brat i sestra.“

„Čime se oni bave?“

„Hm, Mari je novinarka u Čikagu, a Avram...“, morala sam da napravim pauzu jer je moj rođak Avram bio nepopravljiv, a u isto vreme i fenomenalan. „On je muzičar u Njujorku. Imaš li ti braću i sestre?“

„Jednu sestru, stariju, zove se Dominika. Ona je...“ U njegovom pogledu bilo je i razočaranja i ljubavi. „Ona je baš zahtevna. A šta je s tvojim roditeljima? Kako su se oni upoznali?“

„Uf, da vidim.“ Nisam mogla da obuzdam kež koji mi se pojavio na licu. U njegovoj blizini bila sam kao naelektrisana, uzbuđena. Ili je on bio tako privlačan, ili me je privlačilo njegovo očigledno interesovanje za mene. Tako nešto. „Moji roditelji bili su bolničari. Upoznali su se u Nigeriji – odakle je i moja majka – kada je otac radio s Lekarima bez granica krajem osamdesetih.“

„Odatle ti je majka?“ Nagnuo je glavu u stranu i podigao obrvu.

„Da.“ Klimnula sam glavom, polako se povlačeći. „Majka mi je umrla kada sam bila mala.“

Promenio je izraz lica, i – kao da sam ga uhvatila nespremnog – promrmljao: „I moja majka je umrla, kad sam imao osam godina.“

Kada je to rekao, zastao mi je dah. Bože! *Da li je moguće?*
Htela sam da ga uhvatim za ruku, da ga utešim. Znala sam da još boli kad mislim o tome, a kamoli kad pričam. Ali uzdržala sam se i, umesto toga, nagnula sam se napred.

„Stvarno?“

Klimnuo je glavom, zamišljeno trljajući donju usnu kažiprstom. S blagom nevericom, pitao je: „Šta te je dovelo u Novu Englesku?“

„Pa fakultet. Mislila sam prvo da idem na Čikaški univerzitet, ili možda na Mičiganski, ali htela sam nešto da promenim.“ Bila su mi potrebna nova iskustva, novi ljudi, nova mesta. Htela sam neku avanturu pre nego što mi se život pretvori u niz predvidivih dana odgovorne odrasle osobe.

Onda smo oboje začutili, dok sam ja treperavo gledala u Lukasa. Ta tišina nije bila ni čudna ni teška. Samo smo ćutali. Pomislila sam da je današnji dan – baš ovaj momenat – moja najveća avantura otkako sam otišla od kuće. Zbog toga sam se i zapitala da li je ovaj lik stvaran.

Nagnuo se napred i gledao me kako ga posmatram. „Jesam li ispunio tvoja očekivanja?“, tiho je pitao, kao da je to neka naša tajna.

Zatečena, automatski sam odmahнула glavom. „Ne, naravno, ja...“ Skrenula sam pogled smišljajući neko uverljivo i ljubazno objašnjenje, kako ne bih morala da priznam da je *još bolji* nego što sam očekivala. Na kraju sam odlučila da je

najbolje da priznam što manje, da stvari ne bi postale previše čudne i uvrnute.

Tako sam ponovo podigla pogled. „Pa, u stvari, da. Mada nisi onakav kakvog sam očekivala.“

Podigao je obrve i brzo privukao stolicu još bliže. „Kakvo to?“

Nasmešila sam se, istovremeno još opuštenija i još nervoznija, ako je to uopšte moguće. „Pa, Emili je rekla da si umetnički tip i nekako...“, zamahala sam rukom ne znajući kako da završim rečenicu.

S izrazom lica koji nisam mogla da pročitam, odlučno je odgovorio: „Svašta, ja definitivno nisam umetnički tip.“

Nisam mogla a da se ne nasmejem. I njemu se vratio osmeh na lice, blag ali iskren, a vratila se i ona iskra u njegovim očima. Sada sam se osećala nekako oštrije, smernije.

Pokazujući glavom na moj donji deo tela, rekao je: „Dobre pantalone.“

Osmeh mi je iščezao. Sklonila sam kosu iza uva i pogledala ga iskosa. „Da, pa i tvoje nisu loše. Gde ih kupuješ? U Skladištu kože?“

Naslonivši se u stolici, iskezio se i skinuo kožnu jaknu i rukavice, kao da je upravo odlučio da se malo duže zadrži. Ostao je u ugall-sivoj majici, koja je potvrđivala moja zapažanja o širokim grudima. I pošto je provalio da buljim u njega, sklonila sam pogled. „Pa, hm, Emili je rekla...“

Bacivši pogled na stranu i duboko izdahnuvši, zatresao je glavom. „Vidi, moram nešto da ti kažem.“

O bože! On je oženjen! On je evnuh! On je gej! Ne sviđaju mu se moje kožne pantalone.

Pokušala sam da sakrijem paniku dok me je posmatrao. Pošto se uverio da ima svu moju pažnju, nagnuo se ka meni. „Ja uopšte nisam onaj za koga me smatraš.“

Očigledno zbunjena, namrgodila sam se, čekajući nastavak.

I nastavio je: „Mislim da si mi greškom poslala taj imejl. Ne poznajem nijednu Emili. I niko nije pokušao da mi zakaže sastanak ni sa kakvom Anom.“

Preplavljena stidom i očajem, vilica mi je pala, a utroba mi se stegla. „O bože!“ Ustala sam, zgrabila torbu i povukla se od stola.

Očigledno očekujući ovaj moj potez, neznanac me zgrabi za ruku. To me nije sprečilo da naizmenično promrmljam i nekoliko psovki i nekoliko izvinjenja.

„Mnogo mi je žao... ovo nije... mislim, žao mi što si došao čak ovamo da... dođavola, ne znam ni šta sam... ti definitivno nisi... a ja nisam...“

„Slušaj“, ustao je i uhvatio me za lakat. „Stani malo!“

Pogledala sam ga u oči, odmahujući glavom. „Zašto si onda uopšte došao?“

Koraknuo je ka meni nadvisivši me. Stisak mu je bio snažan i siguran – primetila sam i ne želeći to – a onda ga je spustio na moj struk, držeći me čvrsto, paleći vatru u mom stomaku.

Nagnuvši glavu u stranu i prišavši mi sasvim blizu, prošaptao je: „Hteo sam da saznam šta ti znači ono I.“

DEO II

ANA

„I, jesi li mu rekla šta znači I?“ Emili je mahnula štapićem celera, sasvim obuzeta mojom pričom.

„Šta? Ne!“ Odmahnula sam glavom zureći u prijateljicu. Potpuno je poludela! „Naravno da nisam!“

Uzdahnula je; zvučalo je kao bušna guma koja pušta. „Zašto *naravno da nisam?*“

Još minut sam se trudila da objasnim, a onda sam izgovorila: „Zato što je bio u kožnim pantalonama.“

„Pa i ti si.“ Emili je poskočila i sela na pult pored mene dok sam spremala sos od paradajza za večeru.

„Da, ali ja obično ne nosim kožne pantalone. On izgleda kao da ih nosi uvek. Kao da se i tušira u njima.“

Emili je napravila facu. „Odvratno!“

„Ne, ne. Nije prljav. Htela sam da kažem da mu mnogo dobro stoje kožne pantalone. Skroz su u njegovom fazonu.“

Emili je grickala štapić celera. „Okej, više te uopšte ne razumem. Nisi htela da kažeš ovom dasi svoje srednje ime – i svoj broj telefona – zato što mu dobro stoje kožne pantalone?“

„Nestvarno dobro. A imao je i kožne rukavice. I kožnu jaknu. I otišao je motorom.“

Na trenutak sam se zamislila i ponovo blago pocrvenela, prisativši se, dok sam i dalje mešala crveni sos, kako odlazi na motoru. Nije znao da ga posmatram.

Nakon što me je pitao za srednje ime, mozak mi je blokirao. Totalno sam se izblamirala. Nisam mogla da izgovorim nijednu reč. Upravo sam ispričala potpunom strancu sve o svojim roditeljima, detinjstvu, porodici, majci.

Složilo mi se...

Kao na tacni, predala sam mu važne i izuzetno lične detalje o mojoj prošlosti. Za mene tako nesvojstveno, ali sam uradila to zbog pretpostavke da je Emilin prijatelj, i da je, prema tome, pouzdan.

Ali iskreno, sve to sam uglavnom uradila zbog njegovih blistavih očiju. Sećanje na mog bivšeg dečka bilo je još sveže. Još nisam mogla da verujem sopstvenom rasuđivanju – sigurno ne kad su momci u pitanju – tako da sam mu se panično